

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

โครงการ

“การวิเคราะห์ผลกระทบจากกฎหมายกับการลดอุปสรรคในการประกอบธุรกิจ:
กรณีศึกษาเปรียบเทียบ ประเทศมาเลเซีย สิงคโปร์ และ ไทย”

“Regulatory Impact Analysis (RIA) and Ease of Doing Business:
Comparative Study in Malaysia, Singapore, and Thailand”

ในชุดโครงการ

ทุนวิจัยที่มุ่งเป้าตอบสนองความต้องการในการพัฒนาประเทศ ประจำปีประมาณ 2561
กลุ่มเรื่องประชาคมอาเซียน - แนวทางที่เกี่ยวข้องด้านกฎหมาย /กฎระเบียบ /ข้อตกลงต่างๆ
ระหว่างประเทศไทยกับกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน

โดย ผศ.ดร.พรชัย วิสุทธิศักดิ์ และคณะ

มีนาคม 2563

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

โครงการ

“การวิเคราะห์ผลกระทบจากกฎหมายกับการลดอุปสรรคในการประกอบธุรกิจ: กรณีศึกษา
เปรียบเทียบ ประเทศมาเลเซีย สิงคโปร์ และ ไทย”

“Regulatory Impact Analysis (RIA) and Ease of Doing Business: Comparative
Study in Malaysia, Singapore, and Thailand”

คณะผู้วิจัย

คณะผู้วิจัย	สังกัด
1. ผศ.ดร.พรชัย วิสุทธิศักดิ์	คณะนิติศาสตร์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
2. ผศ.ดร. นาซารุดิน บิน อับดุล รามาน	Faculty of Law, International Islamic University of Malaysia/ Malaysia Competition Commission
3. รศ.ดร. ฮานีฟ เอฮามาท	Faculty of Law, National University of Malaysia (University Kebangsaan Malaysia)
4. นางสาววรลักษณ์ นาคเสน (ผู้จัดการโครงการ)	คณะนิติศาสตร์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

สนับสนุนโดย สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกว.)

(ความเห็นในรายงานนี้เป็นของผู้วิจัย สกว.ไม่จำเป็นต้องเห็นด้วยเสมอ)

บทสรุปย่อสำหรับผู้บริหาร

(Executive Summary)

จากแนวคิดใหม่ในการพัฒนากฎหมายของประเทศไทย โดยใช้การวิเคราะห์ผลกระทบจากกฎหมาย Regulatory Impact Analysis (RIA) มาเป็นเครื่องมือในการพิจารณากฎหมายปัจจุบันที่ไม่เหมาะสม หรือ การตรากฎหมายใหม่ที่อาจมีผลกระทบต่อ การเมือง เศรษฐกิจและสังคมซึ่งการนำ การวิเคราะห์ผลกระทบจากกฎหมายมาใช้ในการพัฒนากฎหมายถือเป็นเรื่องค่อนข้างใหม่มากจึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีการศึกษาถึงลักษณะการปรับใช้การวิเคราะห์ผลกระทบจากกฎหมายเพื่อ กรอบงานวิจัยชัดเจนมากขึ้นและเป็นไปได้ในกรอบระยะเวลา งานวิจัยนี้จึงมุ่งไปที่การศึกษาเชิงการ ปรับใช้การวิเคราะห์ผลกระทบจากกฎหมายที่นำไปสู่การขจัดอุปสรรคในการดำเนินธุรกิจ ในประเทศ มาเลเซีย สิงคโปร์ และประเทศไทย

งานวิจัยเริ่มจากการรวบรวมข้อมูลทางเอกสารเกี่ยวกับการวิเคราะห์ผลกระทบจากกฎหมาย อันนำไปสู่การขจัดอุปสรรคในการดำเนินธุรกิจมาเลเซีย สิงคโปร์ และประเทศไทย งานวิจัยจะนำ ข้อมูลจากการศึกษาเอกสารมาเปรียบเทียบกับอันนำไปสู่ข้อมูลขั้นต้น เพื่อทำการศึกษาในรูปแบบการ สัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับการวิเคราะห์ผลกระทบจากกฎหมาย กับการขจัดอุปสรรคใน การดำเนินธุรกิจ ในประเทศมาเลเซีย สิงคโปร์ และประเทศไทย งานวิจัยนำข้อมูลจากเอกสารและ การสัมภาษณ์ถึงแนวปฏิบัติทางการปรับใช้การวิเคราะห์ผลกระทบจากกฎหมายเพื่อการขจัดอุปสรรค ในการดำเนินธุรกิจ ในประเทศมาเลเซีย สิงคโปร์ และประเทศไทยในส่วนท้ายของงานวิจัยชิ้นนี้จะ จัดทำข้อเสนอแนะในการยกระดับการปรับใช้การวิเคราะห์ผลกระทบจากกฎหมายกับการขจัด อุปสรรคในการด าเนินธุรกิจในประเทศไทยด้วย

เมื่อพิจารณาการศึกษาเอกสารและจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญโดยเปรียบเทียบทั้งสาม ประเทศแล้วพบว่าประเทศไทยมีปัญหาในการนำการวิเคราะห์ผลกระทบทางกฎหมายไปปฏิบัติ ประเทศไทยยังขาดการคัดกรองกฎหมายใหม่เพื่อมิให้มีกฎหมายเกินความจ าเป็น สร้างให้เกิดอุปสรรค ต่อการพัฒนาสังคมการเมืองและเศรษฐกิจโดยเฉพาะอุปสรรคต่อการดำเนินธุรกิจ ประเทศไทยยังขาด ความชัดเจนในการขับเคลื่อนการปรับใช้การวิเคราะห์ผลกระทบจากกฎหมายเพื่อการลดอุปสรรคการ ด ำเนินธุรกิจ